Ideari

Descarregar l'ideari d'Arrels en format PDF (Versió en castellà)

En complir-se els quatre anys de funcionament d'Arrels, volem plasmar per escrit la filosofia, els criteris, la manera de fer, i les actituds amb les quals es vol treballar. S'ha fet participant-hi tots els que hi treballen, tenint present els èxits i els fracassos, les intencions i les realitats. Vol ser la carta de presentació d'Arrels en què hi són presents: els transeünts, la línia a seguir, el voluntariat i les seves actituds i el treball d'Arrels.

1.

ARRELS vol ser **un estil, una manera de ser i de relació amb el transeünt**. Per tant, busquem més que res crear uns àmbits, espais i temps per a la trobada personal.

Això no ens fa oblidar la necessitat d'uns llocs concrets, d'uns serveis, d'uns recursos... que expressin i possibilitin aquesta trobada.

2.

No volem, però, que la trobada amb el transeünt sigui puntual i anònima, sinó que tingui les característiques d'**acompanyament** personalitzat. És important que el transeünt experimenti que la seva vida ens importa, que volem trencar la línia que separa els qui estan al marge dels qui no ho estan.

Volem que ARRELS sigui sempre, per a transeünts i per a voluntaris, un **punt de referència**.

3.

Aquest "ideari" és el resultat d'un aprenentatge de quatre anys. Comptem i confiem que l'acompanyament vital que volem oferir des d'ARRELS **ens anirà ensenyant** i que, per tant, hi introduirà matisos i nous enfocaments.

4.

Aquest fruit d'aprenentatge intentem redactar-lo per **donar-nos a conèixer** millor a qui vulgui saber d'ARRELS i als qui vulguin oferir les seves hores com a voluntaris.

El transeünt

5.

El transeünt que truca a la porta d'ARRELS o que trobem a l'hospital o al carrer, sempre manifesta unes carències (menjar, dormir, higiene, salut...), que normalment demanen ser solucionades amb urgència.

Però més endins d'aquest tramat de carències en **detectem la soledat i l'aïllament** com a base de la seva desestructuració personal i social.

6.

ARRELS vol **atendre aquesta desestructuració**, sense deixar de banda aquelles urgències que endureixen la vida del transeünt.

7.

Per a tots els qui es posen en relació personal amb el transeünt és molt important arribar a **conèixer** aquesta desestructuració, tot **respectant-hi sempre el dret a la intimitat** que té tota persona.

Cap on anem

8.

Entenem que tot el que és ARRELS (relació humana, orientació, acompanyament, ajuts concrets...) va dirigit a possibilitar i fomentar aquest procés de personalització. En cada persona serà possible un determinat ritme i també pretendre determinades fites.

El que és clar és que no volem renunciar en cap cas a **seguir un camí** que va cap a la independència, l'autonomia i l'autogestió personals. El punt d'arrencada d'aquest camí és l'autoestima, que pot generar en el transeünt la relació humana (cordial, serena i respectuosa) que va establint amb els voluntaris i amb els altres transeünts d'ARRELS.

9.

Cada història personal té uns **matisos diferenciadors** que fan impossible els intents de *classificació* i de *catalogació* que tot treball sembla demanar. Per això renunciem a predeterminar etapes de procés, nivells de desestructuració, etc.

Tanmateix, a l'hora de la reflexió i de l'estudi del transeüntisme, caldrà establir unes coordenades que permetin visions globals del problema.

10.

Ens sembla essencial partir de l'acceptació de la persona del **transeünt tal com és**. No podem pretendre que la relació amb ell i el procés que pugui fer s'estructurin mitjançant unes formes de vida i de comportament que la societat considera vàlides: el transeüntisme ve donat precisament per la desestructuració personal i social.

11.

Punt bàsic de la recuperació de l'autoestima i d'aquest procés de reestructuració personal és que l'usuari d'ARRELS **comprengui i visqui el respecte i l'acceptació mútua** que tota comunitat humana suposa (tant amb els voluntaris com amb els altres transeünts).

Els voluntaris

12.

Entenem que ARRELS és una franja de la societat que **vol ser propera al transeünt**, que vol trencar la ratlla que separa la societat benestant i "estructurada" dels qui n'estan al marge.

13.

És aquesta voluntarietat el que ens fa ser d'ARRELS. El centre, l'organització, els recursos... han de ser canals per on circuli aquesta **voluntat de ser a prop**, d'estar amb el transeünt.

14.

D'aquí neixen:

a) la **responsabilitat** amb què cada voluntari ofereix el seu temps i les seves possibilitats humanes. Cal viure la presència i la dedicació, un cop ofertes, com una exigència d'humanitat.

b) la **gratuïtat** amb què cada voluntari ofereix el que ell és i en la mesura que pot fer-ho, que no ha de quedar eliminada quan la convenient consolidació d'aquest tramat de relacions que és ARRELS, demana que alguns voluntaris tinguin un contracte laboral per a la seva dedicació completa.

c) la **coordinació** amb els altres voluntaris, fonamentada en la cordialitat i en l'afany per un mateix objectiu.

15.

La realitat humana que ha fet néixer ARRELS és el que dificulta la determinació i la delimitació del treball del voluntari. De vegades es fa difícil establir contacte amb els transeünts, comprendre les seves raons, tenir criteris clars de decisió.

És per això que cal l'acompanyament del voluntari en el seu procés d'integració i en el descobriment i la maduració que junts anem fent de la *manera de procedir* d'ARRELS.

Per tant, caldrà potenciar i dinamitzar tot el possible els àmbits de relació, formació i informació per a tot el collectiu de voluntaris.

16.

La relació amb el transeünt, atesa la forta personalització que demana, suggereix la necessitat de pensar en quelcom similar a les "tutories", que voldrien ser una resposta a la progressiva corresponsabilització dels voluntaris i a la necessària atenció personalitzada en la trobada amb el transeünt.

Les actituds dels voluntaris

17.

El problema de la desestructuració personal, en la nostra societat i, en concret, en els transeünts, té unes dimensions que ens fa pensar que cal estar convençuts **que no arribarem a tothom ni eliminarem el problema**.

Tanmateix, sense pretensions -però amb convenciment- volem oferir una forma de *posar-nos-hi* que valori la persona per damunt de tot.

18.

Això demana creure en ella i no donar-ne cap per perduda. Aquesta **fidelitat a la persona** és la que ens donarà una "resistència" nascuda des del convenciment i no de la duresa.

19.

És aquesta fidelitat la que ens ha de fer **crítics i denunciadors** enfront d'un model de societat que, amb les seves estructures, genera la marginació i després la tracta com un subproducte a controlar i eliminar.

20.

Per això volem establir una **relació al màxim de normal** amb els usuaris d'ARRELS. Aquesta *normalització* (teixida de gratuïtat, proximitat, cordialitat...) és un dels elements més forts d'estructuració personal que podem oferir.

21.

Sabem que el treball a ARRELS genera un **desgast** en el voluntari: relació de vegades dura i agressiva, demandes urgents que no poden ser satisfetes, retrocessos en el procés de personalització...

Per això cal tenir present que ARRELS té una pretensió molt alta, que es fa en procés molt lent i que fa que mai no sapiguem fins on podem arribar en la direcció que seguim.

I alhora cal saber apuntalar-nos, tot formant un cos de voluntaris travat per un mateix objectiu, una forta amistat i una creixent coordinació.

22.

El temps i la reflexió conjunta ens ensenyaran a tots **la millor manera de respondre en cada moment** a les demandes que presenten els usuaris d'ARRELS.

Per això ens podrà ajudar a tots anar intentant sempre **destriar allò que és urgent del que és important** en aquella situació personal concreta. Així podrem atendre el que és important (procés personal), sense deixar de cobrir necessitats urgents que ajudin millor a l'aspecte que considerem primordial.

El treball a ARRELS

23.

Els diferents àmbits on es fa el treball d'ARRELS (Centre Obert, Refugi, hospital, carrer...) **condicionen** la manera concreta de realitzar-lo.

Caldrà discernir el que és més adequat en cada cas.

24.

La personalització i el procés reestructurador que pretenem, demanen evitar al màxim la **massificació** en la relació amb els usuaris d'ARRELS. Caldrà sempre usar els serveis i els recursos evitant tot el possible un tracte anònim i indiscriminat.

25.

Tenint present el ritme d'evolució de cada persona, és important **no tenir pressa** per arribar a determinades fites: no hi ha solucions que tinguin efectes automàtics. Cal estar molt atents als efectes negatius que comporta tot retrocés en l'evolució personal.

26.

La voluntat d'ARRELS és oferir camins de vida. No sempre es troben els camins per on primer sembla que estan, però volem ser-hi amb la convicció que s **empre es pot donar un pas**, per petit que sigui, en aquest procés de personalització.

27.

Sempre, però, amb el convenciment que el transeünt és persona capaç de llibertat i autonomia, encara que en el moment present les tingui poc o molt retallades.

És per això que **no volem ser redemptors de ningú, sinó acompanyants** de camí fins on ho permeti la vida, en diàleg creixent i permanent amb cada transeünt.

Barcelona, 29 d'octubre de 1991